

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

## Статистичко истражување за умрени лица

НМ\_ВИТ.2\_A\_MK\_2024\_1

### Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

|            |                                                                   |
|------------|-------------------------------------------------------------------|
| <b>1</b>   | <b>Контакт</b>                                                    |
| <b>1.1</b> | <b>Организација/ институција за контакт</b>                       |
|            | Државен завод за статистика                                       |
| <b>1.2</b> | <b>Организациска единица за контакт</b>                           |
|            | Одделение за статистика на население                              |
| <b>1.3</b> | <b>Лице за контакт</b>                                            |
|            | Дијана Крстевска                                                  |
| <b>1.4</b> | <b>Звање на лицето за контакт</b>                                 |
|            | раководител на одделение                                          |
| <b>1.5</b> | <b>Поштенска адреса</b>                                           |
|            | ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија |
| <b>1.6</b> | <b>Електронска адреса</b>                                         |
|            | dijana.krstevska@stat.gov.mk                                      |
| <b>1.7</b> | <b>Телефонски број</b>                                            |
|            | 00389 2 3429 417                                                  |
| <b>1.8</b> | <b>Факс</b>                                                       |
|            | 00389 2 3111 336                                                  |
| <b>2</b>   | <b>Ажурирање метаподатоци</b>                                     |
| <b>2.1</b> | <b>Последна потврда на метаподатоците</b>                         |
|            | 1/06/2025                                                         |
| <b>2.2</b> | <b>Последна објава на метаподатоците</b>                          |
|            | 1/06/2025                                                         |
| <b>2.3</b> | <b>Последно ажурирање на метаподатоците</b>                       |
|            | 1/06/2025                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| <b>3</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Статистичка презентација</b>         |
| <b>3.1</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Опис на податоците</b>               |
| <p>Податоци за демографските и социоекономските карактеристики на умреното лице, причината за смртта како и демографските и социоекономските карактеристики за мајката на умреното доенче. Податоците за бројот на умрените лица според шифрите за причината за смртта овозможуваат следење на mortalitetната статистика на земјата, кои ја сочинуваат негативната компонента на природниот прираст на населението.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                         |
| <b>3.2</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Систем на класификации</b>           |
| <p>Номенклатура на територијални единици за статистика - HTEC, 2019;<br/> <a href="https://www.stat.gov.mk/KlasifikaciiNomenklaturi/NTESSIVes2019.pdf">https://www.stat.gov.mk/KlasifikaciiNomenklaturi/NTESSIVes2019.pdf</a></p> <p>Национална класификација на занимањата, 2015<br/> <a href="https://www.stat.gov.mk/KlasifikaciiNomenklaturi/NKZ_2015.pdf">https://www.stat.gov.mk/KlasifikaciiNomenklaturi/NKZ_2015.pdf</a></p> <p>Системот на образование во Република Македонија во однос на ISCED2011 - Меѓународна стандардна класификација на образованието МСКОБ (2013).<br/> <a href="https://www.stat.gov.mk/KlasifikaciiNomenklaturi/2.8.14.01.pdf">https://www.stat.gov.mk/KlasifikaciiNomenklaturi/2.8.14.01.pdf</a></p> <p>Меѓународна статистичка класификација на болестите и на сродните здрвствени проблеми МКБ 10-ревизија.<br/> <a href="http://www.slvesnik.com.mk/Issues/9683BF4427FF4AC8AA7419E28F576285.pdf">http://www.slvesnik.com.mk/Issues/9683BF4427FF4AC8AA7419E28F576285.pdf</a></p> |                                         |
| <b>3.3</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Опфат на сектор/и</b>                |
| Не е релевантно.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                         |
| <b>3.4</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Статистички концепти и дефиниции</b> |
| <p>Умрено лице е секое живородено лице кај кое настанал траен престанок на сите витални функции.</p> <p>Умрено доенче е дете кое умрело пред да ја наврши првата година од животот.</p> <p>Стапката на mortalitet претставува однос на бројот на умрените и просечниот број на населението на средината на годината, на 1000 жители, што значи стапката покажува колку лица просечно се умрени на 1000 население.</p> <p>Стапката на смртноста кај доенчињата претставува сооднос на бројот на умрените доенчиња во текот на целата година и бројот на живородените деца во истата година, пресметана на 1000 живородени деца.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                         |
| <b>3.5</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Статистичка единица</b>              |
| Лице. Секое умрено лице евидентирано во матичната книга на умрените.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| <b>3.6</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Статистичка популација</b>         |
| Вкупно умрените лица во календарската година, од 01.01. до 31.12 случени во Република Северна Македонија. Почитувајќи ги меѓународните препораки за објавување на податоците од витална статистика, а со цел прикажување на пообјективна слика за состојбите, започнувајќи од 2004 година, Државниот завод за статистика ја промени методологијата на прикажување на податоците за виталните настани, при што во вкупниот број на умрени лица се вклучени само настаните случени во Република Северна Македонија. Врз основа на ваквата методологија, се пресметуваат и сите индикатори поврзани со виталните настани.                                                                                                                                                                                                                                                                |                                       |
| <b>3.7</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Референтна област</b>              |
| Географското ниво според кое се прави публикувањето на податоците и е во согласност со Програмата за статистички истражувања т.е на национално, регионално и на ниво на општини.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                       |
| <b>3.8</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Временска покриеност</b>           |
| <p>Расположиви податоци на национално ниво почнувајќи од 1947 година.</p> <p>Од 1994 година и на регионално ниво според Номенклатурата на територијални единици за статистика - НТЕС.</p> <p>Од 2004г Државниот завод за статистика ја промени методологијата на прикажување на податоците за виталните настани, при што во вкупниот број на умрени лица се вклучени само настаните случени во земјата.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                       |
| <b>3.9</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Базен период</b>                   |
| Не е релевантно.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                       |
| <b>4</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Единица на мерење</b>              |
| Број на умрени лица.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                       |
| <b>5</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Референтен период</b>              |
| Бројот на умрените лица во календарската година од 01.01. до 31.12.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                       |
| <b>6</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Институционален мандат</b>         |
| <b>6.1</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Законски акти и други договори</b> |
| Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија" бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр.31/20) ( <a href="https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx">https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx</a> ) Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија" бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр.31/20) ( <a href="https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx">https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx</a> ) Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија" бр.29/23). ( <a href="https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8">https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8</a> ) |                                       |
| <b>6.2</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Споделување на податоци</b>        |

Податоците редовно се споделуваат преку трите годишни прашалници од доменот на демографијата и доставуваат до Евростат со користење на алатката E-DAMIS :

1. DEMOBAL (DEMOgraphic BALance data collection);
2. NOWCAST (NOWCAST demographic data collection);
3. POPSTAT (UNified DEMOgraphic data collection) и

годишните прашалници за: UN Statistics Division- Demographic Statistics Section- Questionnaire on Vital Statistics и WHO-data for mortality.

## 7 Доверливост

### 7.1 Доверливост - политика

1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика, <https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>
2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост <https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>

### 7.2 Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>) и Политиката за доверливост (<https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>), индивидуалните податоци не се објавуваат.

## 8 Политика за објавување

### 8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

### 8.2 Пристап до Календарот на објавување

<https://www.stat.mk/en/publishing-calendar/#/>

### 8.3 Кориснички пристап



[%D1%81%D0%B5%D0%BB%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%87%D1%98%D0%B0-%D0%BF%D0%BE-%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B8/](#)

**10.2****Публикации**

Месечен статистички извештај: <https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/%D0%BC%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%88%D1%82%D0%B0%D1%98/%D0%BC%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%88%D1%82%D0%B0%D1%98-05-2025/>

Статистички годишник на Република Северна Македонија:

<https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/statistichki-godishnik/statistichki-godishnik-2024/>

Регионите во Република Северна Македонија:

<https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B2%D0%BE-%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0/%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B2%D0%BE-%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0-2024/>

Северна македонија во бројки: [https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%B2%D0%BE-%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%98%D0%BA%D0%B8/%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%B2%D0%BE-%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%98%D0%BA%D0%B8-2024/https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija\\_1.aspx?rbr=854](https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%B2%D0%BE-%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%98%D0%BA%D0%B8/%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%B2%D0%BE-%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%98%D0%BA%D0%B8-2024/https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=854)

Макстат избор:

<https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/makstat-izbor/makstat-izbor-2024/>

Жените и мажите во Северна Македонија:

<https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B2%D0%BE-%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0/%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B2%D0%BE-%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0-2025/>

### 10.3 Онлајн база на податоци

МакСтат база на податоци достапна на веб-страницата на ДЗС.

[http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat\\_Naselenie\\_Vitalna](http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Naselenie_Vitalna)

### 10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика ( член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. ( <https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22>).

### 10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.

### 10.6 Документација за методологијата

Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на Државниот завод за статистика. <http://www.stat.gov.mk/OblastOpsto.aspx?id=2>

### 10.7 Документација за квалитетот



Извештајот се подготвува во согласност со интерните упатства и е само за интерна употреба.

## 11 Управување со квалитет

### 11.1 Обезбедување на квалитетот

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (<https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2>) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework--  
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf>).

Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>).

### 11.2 Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

## 12 Релевантност

### 12.1 Потребите на корисниците

Демографските податоци и индикатори кои се пресметуваат врз основа на податоците добиени од статистичкото истражување за умрени, постојано се предмет на интерес како од страна на домашната јавност, така и од меѓународната (пр., институции, универзитети, медиуми и поединци) и се применуваат во градењето на политиките за научни и развојни цели во општеството. Податоците се користат директно, но исто така се користат и за пресметување на индикатори од други статистички сектори.

### 12.2 Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

### 12.3 Комплетност

Не се пресметува.

## 13 Точност и веродостојност

### 13.1 Свкупна точност

Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.

### 13.2 Примерочни грешки

Не е применливо.

### 13.3 Непримерочни грешки



|                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| не е применливо                                                                                                                                                                                                                                                        |                                           |
| <b>14</b>                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Навременост и точност</b>              |
| <b>14.1</b>                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Навременост</b>                        |
| T+180                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                           |
| <b>14.2</b>                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Точност</b>                            |
| Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.                                                                                                                                                                               |                                           |
| <b>15</b>                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Кохерентност и споредливост</b>        |
| <b>15.1</b>                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Географска споредливост</b>            |
| Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално и регионално ниво.                                                                                                                                                                             |                                           |
| <b>15.2</b>                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Временска споредливост</b>             |
| Од 2004г Државниот завод за статистика ја промени методологијата на прикажување на податоците за виталните настани, при што во вкупниот број на умрени лица се вклучени само настаните случени во земјата и од тогаш е обезбедена споредливоста на временската серија. |                                           |
| <b>15.3</b>                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Меѓудоменска кохерентност</b>          |
| Меѓудоменска кохерентност е обезбедена (споредба со податоците од административниот регистар на населението).                                                                                                                                                          |                                           |
| <b>15.4</b>                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Внатрешна кохерентност</b>             |
| не е применливо                                                                                                                                                                                                                                                        |                                           |
| <b>16</b>                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Трошок и оптовареност</b>              |
| не е применливо                                                                                                                                                                                                                                                        |                                           |
| <b>17</b>                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Ревизија на податоците</b>             |
| <b>17.1</b>                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Политика за ревизија на податоците</b> |
| Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: <a href="https://www.stat.gov.mk/RevizijaNaPodatocite.aspx">https://www.stat.gov.mk/RevizijaNaPodatocite.aspx</a> .                                                                  |                                           |
| <b>17.2</b>                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Практика за ревизија на податоците</b> |
| не е применливо                                                                                                                                                                                                                                                        |                                           |
| <b>18</b>                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Статистичка обработка</b>              |
| <b>18.1</b>                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Извори на податоци</b>                 |

Изворот на податоци за ова статистичко истражување е административен, т.е. податоците се добиваат врз основа на евиденцијата/запишувањето на умрените лица во матичната книга за умрени од страна на матичните служби на Управата за водење на матичните книги. Според правните прописи за водење на матичните книги, секое умрено лице задолжително се запишува во матичната книга на подрачјето каде што се случил настанот, а резултатите се обработени по принципот „место на постојано живеење“.

## 18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Месечна.

## 18.3 Прибирање на податоците

Податоците се прибират со метод на самопополнување на статистичкиот прашалник за умрени (Образец ВИТ.2) од страна на извештајните единици, т.е. матичните служби. Самопополнувањето (над 95%) се врши електронски, а во останатите матични служби каде што не постои можност за електронски внес, самопополнувањето на прашалникот се врши рачно. Испечатената копија од електронскиот внес и пополнетите прашалници од страна на матичните служби се доставуваат (по пошта или лично) до регионалните одделенија за статистика, најдоцна до 10-ти во месецот за претходниот месец.

## 18.4 Проверка на податоците

Проверка на податоците се врши во согласност со утврдени методолошки правила и упатства за контрола. Првична проверка на податоците пред и по внесувањето на податоците се врши од страна на регионалните одделенија. За следење на опфатот пополнуваат Месечен извештај за виталната статистика ДЕМ-4 кој електронски се доставува до ДЗС, најдоцна до 10-ти во месецот за претходниот месец. За отстапувањата се контактираат извештајните единици. Потоа следи шифрирање и внес на прашалниците според утврдени методолошки правила и упатства за контрола.

## 18.5 Компилирање податоци

Пополнетите прашалници, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, т.е. матичните служби, се внесуваат на електронски медиум во регионалните одделенија, преку апликација со вградени on-line контроли. Недостигот на некои податоци се обезбедува со соодветна импутација на податокот, при што се користат утврдени методолошки правила и упатства за контрола. Преземањето на внесените податоци од регионалните одделенија, т.е. нивно обединување, последователни контроли, обработка и табелирање на податоците, се врши од страна на стручното одделение во ДЗС, при што се користат утврдените методолошки правила и дефинирани критериуми за контрола. Во ДЗС се врши шифрирање и логичка контрола на шифрите на основната причина за смрт според Меѓународната статистичка класификација на болестите и на сродните здравствени проблеми МКБ - 10 ревизија, од страна на професионалниот тим од Институтот за епидемиологија.

## 18.6 Прилагодување

Не е применливо.

## 19 Коментар

## A.1 Анекси

